

JAZZ - SZIGET

KANIZSÁN

Az igazi jazz 1972-ben nyert polgárjogot Nagykanizsán. Egy orvos - dr. Beke Árpád - és egy költő - Pék Pál - kezdeményezésére jazzklub alakult, hogy az addig szétszórta baráti társaságok együtt ismerjék meg a jazz-zenét. Az értelmiségi mag köré szerveződött középiskolások óriási érdeklődést tanúsítottak, s így - lemezbemutatókkal, koncertekkel, műfajelméleti előadásokkal és kirándulásokkal - sokszínű program alakulhatott. A vendég előadók között a jazz-élet olyan kiválóságai fordultak meg, mint Gonda János, Pege Aladár, Benkó Sándor. Simon Géza Gábor Louis Armstrongról és John Coltraine-ról tartott előadásai és Szabados György szuggesztív jelenléte máig emlékeztetéseket.

Az 1972-es Alba Regia Nemzetközi Jazz Fesztivál döntő változást hozott a nagykanizsai jazz-mozgalomban is. Ekkor vetette fel Pék Pál és Kém Sándor Kiss Imrének, a Magyar Rádió zenei szerkesztőjének, hogy a rádió Nagykanizsán is rendezzen fesztivált. Kiss Imre - miután meggyőződött a város vezetőinek segítőkészségéről - támogatta az ötletet, s 1973-ban már világhírű zenészek állhattak az úttörőház színpadára. A fesztivál után ugrásszerűen megnőtt a klubtagok száma, s megalakultak az első zenekarok is, a Kanizsa Jazz Együttes és a Hot Brass Band. A zenekarok aztán rendszeres vendégei lettek a vidéki kluboknak. Jazz zenei oktatás indult a zeneiskolában, ahol olyan kiválóságok tanítottak, mint Süle László és Apáthy János. Baráth Zoltán Hot Brass Band-jében pedig többször fellépett a virtuóz gitáros, Gadó Gábor is.

A nagykanizsai Tiborc-fivérek - András, Dénes és Iván - is sok sikert mondhatnak magukénak. András, Gárdonyi László bőgőseként házi koncerteket rendezett, melyeken a kitűnő zongorista is fellépett. Ő és Dénes végül Németországban telepedett le. Iván, aki Kanizsán és Székesfehérvárott szerepelt több együttesben, rövid görögországi tartózkodás után az USA-ba költözött. New Yorkban, Chicagóban és Buffalóban élt, s mozgalmas „jazz-évek” után 1983-ban jött haza. Azóta Kanizsán zenél.

A kanizsai fesztiválok, természetesen, változó színvonalúak voltak, s lényegileg három korszakra oszthatók. Az első 1973-1980-ig tartott, s fő jellemzője, hogy a két-három napos zenei rendezvényeken a társművészetek is szerepet kaptak. Közönséget vonzott az avantgarde irodalom, a fotó-, film- és plakátművészet.

Az 1981-86-ig terjedő időszakot pénzügyi gondok jellemezték. Mindenesetre új színfolt volt ebben az időben a work-shop (az alkotóműhelyi társulás). Cecil Taylor, Eberhard Weber és Didier Lockwood koncertjei voltak felejthetetlenek.

1991-től a fesztivál felvette az Alpok-Adria nevet, jelezvén a szándékot, hogy a munkaközösség kulturális programjaihoz kíván csatlakozni. Ezért - a hazai együttesek mellett - főként olasz, osztrák, horvát és szlovén zenekarok léptek fel, egy-egy világhírű szólistával, de szerepelt amerikai és skandináv zenekar is. Gleisdorf, Nagykanizsa testvérvárosa big-band-jével vett részt az eseménysorozaton.

Mindhárom korszak közös jellemzője az a kanizsai specialitás, hogy fiatal - addig ismeretlen - előadóknak és együtteseknek adott lehetőséget a nemzetközi mezőnyben a bemutatkozásra.

Pleszkán Frigyes, Kathy Horváth Lajos, Gárdonyi László (ma a bostoni Berklee College of Music zongoraprofesszora) és a Franciaországban élő Snétberger Ferenc is itt debütált. Nagykanizsán ünnepelte 66. születésnapját Teddy Wilson, és itt kötött azóta is gyümölcsöző kapcsolatot Dezső Csaba és Bosko Petrovics.

A sajtó mindig élénk érdeklődéssel, nemegyszer jogos kritikával illette a fesztivált. Rendszeres tudósítások jelentek meg Gelencsér Gábor és Devecseri Iván tollából a Nemzetközi Jazz Fórumban (IJF) is.

Jó érzéssel írható le, hogy a negyedszázados jubileuma felé közeledő fesztivált a városban harminc vállalat és magánszemély támogatja.

Ezért is aktuális az 1972-től élő üzenet: I Love Jazz Kanizsa!

Halász Gyula

Horváth Péter

JAZZ - SZIGET